

NAFTOS ENERGETIKOS DARBUOTOJŲ BENDRŪJŲ IR SPECIALIŪJŲ ŽINIŲ VERTINIMO PROGRAMA

BENDROSIOS NUOSTATOS

Naftos energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos parengtos pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų tvarkos aprašo 4 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220, (Žin. 2012, Nr. [130-6581](#)), suvestinė redakcija [2019-01-01 - 2019-06-30](#).

Atestuojant (Sertifikuojant) tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo (sertifikavimo) pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo (Sertifikavimo) metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos ir energetikos objektų gaisrinės saugos taisyklių, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų norminių teisės aktų, reguliuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

SPECIALIŪJŲ ŽINIŲ VERTINIMO TEMOS

Veiklos sritis: NAFTOS PRODUKTŲ VARTOJIMAS.

(1)

Energetikos darbuotojų kategorija:

Energetikos įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys, atsakingi už skystojo kuro degalinės įrenginių eksploatavimo organizavimą.

Atestavimo (sertifikavimo) sritis ir suteikiamos teisės:

Organizuoti skystojo kuro degalinės įrenginių eksploatavimą.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

Valstybinės svarbos energetikos objektus eksploatuojančių energetikos įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių eksploatavimo veiklai, privalo turėti inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų krypties aukštąjį universitetinį ar jam prilygintą išsilavinimą, ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Energetikos įmonių, kurios neeksploatuoja valstybinės svarbos energetikos objektų, vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių įrengimo ir (ar) eksploatavimo veiklai, privalo turėti ne žemesnę kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų krypties grupės

aukštąjį koleginių arba jam prilygintą išsilavinimą, nurodytą Aprašo 42¹ punkte, minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose, taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

(2)

Energetikos darbuotojų kategorija:

Energetikos įmonės struktūrinių padalinių vadovai ar jų įgalioti asmenys, atsakingi už skystojo kuro degalinės įrenginių⁴ eksploatavimą.

Atestavimo (sertifikavimo) sritis ir suteikiamos teisės:

Vadovauti skystojo kuro degalinės įrenginių⁴ eksploatavimo³(technologinio valdymo, techninės priežiūros, remonto, matavimo, bandymo, paleidimo ir derinimo) darbams.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantys ir (ar) eksploatuojantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai privalo turėti ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų krypties grupės aukštąjį koleginių arba jam prilygintą išsilavinimą, nurodytą Aprašo 42¹ punkte, išskyrus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatytą išsilavinimo reikalavimą, mokymo įstaigoje arba energetikos įmonėje kursų (programų)*, suteikiančių teisinių ir technologinių žinių, reikalingų atitinkamai veiklos sričiai, baigimo pažymėjimą*, turėti minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose, taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus. *Naftos ir jos produktų įrenginių eksploatavimo sprogioje aplinkoje darbo vadovo (valstybinis kodas 560052413/560071105) pažymėjimas ir Pavojingų medžiagų talpyklų priežiūros meistro (valstybinis kodas 560052414/560071106) pažymėjimas.

(3)

Energetikos darbuotojų kategorija:

Skystojo kuro degalinės įrenginius eksploatuojantys specialistai.

Atestavimo (sertifikavimo) sritis ir suteikiamos teisės:

Eksploatuoti³ (technologiskai valdyti, techniškai prižiūrėti, remontuoti, matuoti, bandyti, paleisti ir derinti) skystojo kuro degalinės įrenginius⁴ ir (ar) vadovauti skystojo kuro degalinės įrenginių⁴ eksploatavimo darbams.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantys ir (ar) eksploatuojantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai privalo turėti ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų krypties grupės aukštąjį koleginių arba jam prilygintą išsilavinimą, nurodytą Aprašo 42¹ punkte, išskyrus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatytą išsilavinimo reikalavimą, mokymo įstaigoje arba energetikos įmonėje kursų (programų)*, suteikiančių teisinių ir technologinių žinių, reikalingų atitinkamai veiklos sričiai, baigimo pažymėjimą*, turėti minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose, taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.* Naftos ir jos produktų įrenginių eksploatavimo sprogioje aplinkoje darbo vadovo (valstybinis kodas 560052413/ 560071105) pažymėjimas ir Pavojingų medžiagų talpyklų priežiūros meistro (valstybinis kodas

560052414/560071106) pažymėjimas.

(4)

Energetikos darbuotojų kategorija:

Skystojo kuro degalinės įrenginius eksploatuojantys darbininkai.

Atestavimo (sertifikavimo) sritis ir suteikiamos teisės:

Eksploatuoti³ (technologiskai valdyti, techniškai prižiūrėti, remontuoti, matuoti, bandyti, paleisti ir derinti) skystojo kuro degalinės įrenginius⁴.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems ir (ar) eksploatuojantiems darbininkų kategorijų energetikos darbuotojams bendrieji ir specialieji kvalifikaciniai reikalavimai pagal užimamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą nustatyti energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kituose teisės aktuose. Jeigu norminių teisės aktų, nustatančių specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus įmonės energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems ir (ar) eksploatuojantiems energetikos darbuotojams, nėra, tokius reikalavimus turi nustatyti įmonės vadovas arba jo įgalioti asmenys. Naftos produktų degalinės operatoriaus (valstybinis kodas 261034101/ 261041601) pažymėjimas.

(1), (2), (3), (4).

1. Skystojo kuro degalinės įrenginiai, jų eksploatavimo organizavimas.

Eil. Nr.	Temos pavadinimas
1.	Degalinės įrenginių ir talpyklų eksploatavimas.
2.	Potencialiai pavojingi įrenginiai, pavojingi darbai.
3.	Įranga ir apsaugos sistemos, naudojamos potencialiai sprogioje aplinkoje.
4.	Skysto kuro talpyklų konstrukcija.
5.	Talpyklų konstrukcija.
6.	Talpyklų parko įrengimas ir eksploatavimas.
7.	Skysto kuro technologiniai vamzdynai, siurblių įrengimas.
8.	Pavojingų cheminių medžiagų klasifikavimas ir ženklavimas.
9.	Talpyklų priežiūra ir parengimas techniniams patikrinimams.
10.	Talpyklų paruošimas remonto darbams.
11.	Talpyklų registravimas ir techninė dokumentacija.
12.	Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimas, ženklavimas ir apskaita.
13.	Reikalavimai degalinės darbuotojų kvalifikacijai.

(1) TEISĖS AKTŲ IR LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Laikinosios pavojingų medžiagų stacionariųjų beslėgių talpyklų priežiūros taisyklės. (Žin., 2008-06-05, Nr. 64-2430), galioja [2008-06-06](#).
2. Skystojo kuro degalinių projektavimo, statybos ir eksploatavimo aplinkos (išskyrus oro) apsaugos reikalavimai (LAND 1-2003). (Žin., 2004-03-04, Nr. 34-1114), galioja [2004-03-05](#).
3. Slėginių vamzdynų naudojimo taisyklės. (TAR, 2018-05-23, Nr. 8261), [2018-05-24](#).
4. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės (Žin. 2005-02-24, Nr. 26-852), naujas Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės. (Žin. 2010-08-19, Nr. 99-5167), suvestinė redakcija [2018-11-08 - 2019-04-30](#).
5. Teisinei metrologijai priskirtų matavimo priemonių grupių ir laiko intervalų tarp periodinių patikrų sąrašas. (TAR, 2014-08-01, Nr. 10753), suvestinė redakcija [2018-05-09](#).
6. Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymas. (Žin., 1996, Nr. 46-1116), suvestinė redakcija [2018-12-01](#)
7. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas.

- (Žin., 2002, Nr. 56-2224), suvestinė redakcija [2019-01-01 - 2019-04-30](#).
8. Metrologijos įstatymas. (Žin., 1996, Nr. 74-1768), suvestinė redakcija [2018-05-01](#).
9. Naftos produktų, bioproduktų, kitų degių skystų produktų ir gamtinių dujų apskaitos taisyklės. (Žin., 2011-02-03, Nr. 14-637), suvestinė redakcija [2018-01-01](#).
10. Įrangos ir apsaugos sistemų, naudojamų potencialiai sprogioje aplinkoje, techninis reglamentas. (Žin., 2000-01-26, Nr. 7-198), suvestinė redakcija [2016-05-13](#).
11. Degalinių eksploatavimo taisyklės. (Žin., 2009-04-23, Nr. 45-1766), suvestinė redakcija [2016-11-18](#).
12. Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatai. (Žin. 2004, Nr.130-4649), suvestinė redakcija [2019-01-01](#).
13. Atitikties įvertinimo įstatymas. (Žin., 1998, Nr. 92-2542), suvestinė redakcija [2011-04-05](#).
14. Aplinkos apsaugos normatyvinis dokumentas „Lakiųjų organinių junginių sklaidimo į aplinkos orą ribojimo reikalavimai benzino laikymo, perpilimo, transportavimo įrenginiams ir jų priežiūrai“. LAND 35-2000. (Žin., 2011-11-08, Nr. 133-6329), suvestinė redakcija [2018-09-04](#).

2. Darbuotojų sauga ir sveikata.

Eil. Nr.	Temos pavadinimas
1.	Avarijų ir nelaimingų atsitikimų darbe priežastys.
2.	Darbuotojų apsauga nuo cheminių veiksnių.
3.	Profesinės rizikos įvertinimas darbo aplinkoje.
4.	Darbuotojų, dirbančių potencialiai sprogioje aplinkoje saugos ir sveikatos reikalavimai.
5.	Reikalavimai personalui, eksploatuojančiam degalines.
6.	Pirmosios pagalbos suteikimas.

(2) TEISĖS AKTŲ IR LITERATŪROS SĄRAŠAS

- Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas. (Žin. 2003, Nr.70-3170), suvestinė redakcija [2018-07-01 - 2019-06-30](#)
- Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai. (Žin., 2007-11-29, Nr. 123-5055), galioja [2018-04-21](#).
- Darbuotojų, dirbančių potencialiai sprogioje aplinkoje, saugos nuostatai. (Žin. 2005, Nr. 118-4277), suvestinė redakcija [2014-05-01](#).
- Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatai bei Darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatai. (Žin. 2001, Nr. 65-2396), suvestinė redakcija [2016-04-12](#).
- Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatai. (Žin. 2004, Nr.130-4649), suvestinė redakcija [2019-01-01](#)
- Saugos ir sveikatos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatai. (Žin. 1999, Nr.104-3014), suvestinė redakcija [2015-06-01](#).
- Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai. (Žin., 1998-05-13, Nr. 44-1224), suvestinė redakcija [2005-05-27](#).
- Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės. (Žin., 2005-02-24, Nr. 26-852), naujas Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės. (Žin., 2010-08-19, Nr. 99-5167), suvestinė redakcija [2018-11-08 - 2019-04-30](#).

3. Aplinkosauga ir gaisrinė sauga

Eil. Nr.	Temos pavadinimas
1.	Pagrindiniai aplinkosaugos normatyvinio dokumento LAND 35 – 2000 reikalavimai.
2.	Reikalavimai atliekų prevencijai, apskaitai, surinkimui, saugojimui, vežimui, naudojimui ir šalinimui.

3.	Aplinkosaugos reikalavimai paviršinių nuotekų surinkimui, valymui ir išleidimui.
4.	Pagrindiniai reikalavimai vandens valymo įrenginiams.
5.	Pagrindiniai aplinkos apsaugos reikalavimai asmeninio naudojimo skystojo kuro degalinių bei asmeninio naudojimo skystojo kuro talpyklų įrengimui ir naudojimui.
6.	Aplinkosaugos reikalavimai, eksploatuojant pavojingų medžiagų talpyklas.
7.	Priešgaisrinės saugos reikalavimai degalinėms, pavojingų medžiagų talpykloms.
8.	Potencialiai sprogių aplinkų klasifikavimas.
9.	Elektros įrenginiai sprogiuose aplinkoje.
10.	Pirminės gaisro gesinimo priemonės.
11.	Priešgaisrinė signalizacija.
12.	Priešgaisrinės treniruotės ir darbuotojų instruktavimas.

(3) TEISĖS AKTŲ IR LITERATŪROS SĄRAŠAS

- Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymas. (Žin. 2000, Nr.36-987), suvestinė redakcija [2016-08-01](#).
- Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos. (Žin. 1992, Nr. 22-652), suvestinė redakcija [2019-01-01](#).
- Pavojingų atliekų tvarkymo licencijavimo taisyklės. (Žin., 2004-02-03, Nr. 18-552), suvestinė redakcija [2019-01-01](#).
- Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentas. (Žin. 2007, Nr. 42-1594), suvestinė redakcija [2019-01-01 - 2019-10-31](#).
- Nuotekų tvarkymo reglamentas. (Žin., 2006-05-25, Nr. 59-2103), suvestinė redakcija [2018-07-01 - 2019-10-31](#).
- Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklės. (Žin. 2011, Nr. 57-2720), suvestinė redakcija [2018-12-06](#).
- Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatai. (Žin., 2009-09-22, Nr. 113-4831), suvestinė redakcija [2018-03-02](#).
- Nuotekų valymo įrenginių taikymo reglamentas. (Žin., 2006-09-19, Nr. 99-3852), suvestinė redakcija [2018-07-01](#).
- Cheminių medžiagų ir preparatų apskaitos tvarkos aprašas. (TAR, 2016-01-27, Nr. 1666), galioja nuo [2016-01-28](#).
- Aplinkos apsaugos normatyvinis dokumentas „Lakiųjų organinių junginių sklidimo į aplinkos orą ribojimo reikalavimai benzino laikymo, perpylimo, transportavimo įrenginiams ir jų priežiūrai“. (LAND 35-2000). (Žin., 2000-12-20, Nr. 108-3470), suvestinė redakcija [2018-09-04](#).
- Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitos įforminimo tvarka. (Žin., 2002-08-20, Nr. 81-3500), suvestinė redakcija [2018-07-01](#).
- Asmeninio naudojimo skystojo kuro degalinių bei asmeninio naudojimo skystojo kuro talpyklų įrengimo ir naudojimo aplinkos apsaugos reikalavimai (LAND 80-2006). (Žin., 2006-10-06, Nr. 107-4064), suvestinė redakcija [2008-10-01](#).
- Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės. (Žin., 2005-02-24, Nr. 26-852), naujas Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės. (Žin., 2010-08-19, Nr. 99-5167), suvestinė redakcija [2018-11-08 - 2019-04-30](#).
- Įrangos ir apsaugos sistemų, naudojamų potencialiai sprogiuose aplinkoje, techninis reglamentas. (Žin., 2000-01-26, Nr. 7-198), suvestinė redakcija [2016-05-13](#).
- Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“. (Žin., 2009-11-21, Nr. 138-6095), [2009-11-22](#).
- Degalinių eksploatavimo taisyklės. (Žin., 2009-04-23, Nr. 45-1766), suvestinė redakcija [2016-11-18](#).

PASTABA:

*42¹ Energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka Aprašo 16 ir 18 punktuose nustatytų

išsilavinimo reikalavimų, bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomai išduoti iki 1995 m.) arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomai išduoti iki 2000 m.), gali būti toliau periodiškai atestuojami pagal Aprašo nuostatas.

Turi būti naudojamos nurodytų teisės aktų aktualios redakcijos. Panaikinus nurodytus teisės aktus, turi būti taikomi juos pakeičiantys teisės aktai.

1. Atestavimo tvarką pasirenka energetikos įmonė.
2. Struktūriniai padaliniai yra atskiroje nuo įmonės teritorijoje ir savo sudėtyje turi pavaldžių padalinių.
3. Galima nurodyti ir atskiras eksploatacavimo darbų rūšis, pvz., „technologinis valdymas“.
4. Galima nurodyti ir atskiras atestavimo sritis, pvz., „naftos terminalo įrenginių eksploatacavimas“.